

XLIII OLIMPIADA GEOGRAFICZNA

Zawody III stopnia pisemne – podejście 2

Uwaga! Dołączona do podejścia mapa turystyczna wydawnictwa Compass jest dwustronna. Wszystkie zadania kartograficzne wykonujemy na stronie mapy z legendą („Suwalski Park Krajobrazowy”).

Zadanie 6

A. Mapa obejmuje fragmenty trzech sąsiadujących państw. Podaj ich nazwy.

Uwaga! Za udzielenie złej odpowiedzi będą naliczane punkty ujemne.

państwo 1: ..... państwo 2: ..... państwo 3: .....

B. W skład których państw wchodził obszar przedstawiony na mapie w okresie międzywojennym (w latach 1922-1939)?

Uwaga! Za udzielenie złej odpowiedzi będą naliczane punkty ujemne.

.....

C. Przyjmując mapę jako wiarygodne źródło informacji, napisz, w ilu miejscach na obszarze objętym mapą obywatel Polski może swoim samochodem drogą legalnie przekroczyć granicę państwa polskiego?

.....

Zadanie 7

W dorzeczu których trzech rzek wpływających bezpośrednio do Morza Bałtyckiego leży obszar przedstawiony na mapie?

Uwaga! Za udzielenie złej odpowiedzi będą naliczane punkty ujemne.

rzeka 1: ..... rzeka 2: ..... rzeka 3: .....

Zadanie 8

Podaj lokalizację jeziora Szelment Wielki, wpisując między jakimi współrzędnymi szerokości i długości geograficznej jest położone. Wynik podaj z dokładnością do minut.

Szerokość geograficzna: .....

Długość geograficzna: .....

Zadanie 9

Zmierz azymut z wzniesienia Krzemieniucha (288,2 m n.p.m., 54°11'00" N, 22°52'55" E) na Górę Gierdawa (223 m n.p.m., 54°12'45" N, 22°56'40" E). Wynik wpisz poniżej.

Odpowiedź: Azymut wynosi .....°.

Zadanie 13

Które formy ochrony przyrody – obiekty lub obszary (zaznaczone na mapie, nawet we fragmentach) – występują na analizowanym obszarze? Zapisz przykładowe (po jednym przykładzie) nazwy własne obiektów/obszarów chronionych lub też, jeśli na mapie nie podano nazw własnych, określ przykładowe lokalizacje obiektów, charakteryzując położenie na mapie kierunkami geograficznymi i podając nazwy najbliższych położonych miejscowości (np. „na północ od wsi Sidorówka”).

Forma ochrony przyrody	Nazwa własna obiektu/obszaru lub jego lokalizacja
Park narodowy	
Park krajobrazowy	
Rezerwat przyrody	
Pomnik przyrody ożywionej lub nieożywionej	

Zadanie 14

Analizując kształt, wielkość i głębokość wywnioskuj, do którego typu jezior można zaliczyć jeziora Szelment Wielki i Szelment Mały, a do którego jeziora Jałowo, Jałówek i Sumowo (położone na północny-zachód od nich)? Odpowiedź wpisz do tabeli, wybierając spośród poniższych:

karowe, przybrzeżne, rynnowe, wytopiskowe, zaporowe

Jeziora	Typ jeziora
Szelment Wielki, Szelment Mały	
Jałowo, Jałówek, Sumowo	

Zadanie 15

Wykonaj profil batymetryczny przez jezioro Hańcza wzdłuż przecinającego je równoleżnika 54° 16'N. Rysunek sporządź na dołączonym papierze milimetrowym w skali poziomej 1:15 000 i skali pionowej 1:5 000. Profil opisz symbolami i liczbami umożliwiającymi jego orientację geograficzną oraz stosunki odległościowe i wysokościowe, uwzględniając na rysunku wysokość nad poziomem morza.

Uwaga! Zadanie można wykonać stosując twierdzenie Talesa.

Twierdzenie Talesa: „Jeżeli ramiona kąta płaskiego przetnie się prostymi równoległymi to odcinki wyznaczone przez proste na jednym ramieniu będą proporcjonalne do odcinków na drugim ramieniu”.

Dokładność rysunku wynosi 1 mm, dlatego do jego wykonania użyj ostro zakończonego ołówka.

Zadanie 16

Zaznacz prawidłowe odpowiedzi, wstawiając znak „X” w odpowiednie kwadraty (prawidłowa jest zawsze tylko jedna odpowiedź).

A. Który z wymienionych niżej typów odwzorowania kartograficznego umożliwi przedstawienie terytorium Kamerunu z najmniejszym zniekształceniem powierzchni?

- azymutalne (płaszczyznowe) w położeniu normalnym
- stożkowe w położeniu normalnym
- walcowe w położeniu normalnym

B. Która metoda przedstawiania rzeźby na mapach jest najstarsza?

- cieniowania
- kreskowa
- poziomicowa
- sygnaturowa

C. Ponieważ powierzchni kuli nie można przedstawić wiernie na powierzchni płaskiej stycznej, odwzorowania kartograficzne zachowują tylko niektóre cechy. Mapy mogą być:

- jednocześnie wiernokątne i wiernoodległościowe
- jednocześnie wiernokątne i wiernopowierzchniowe
- jednocześnie wiernoodległościowe i wiernopowierzchniowe
- tylko wiernokątne lub tylko wiernoodległościowe lub tylko wiernopowierzchniowe

D. Ortodroma to:

- każda linia wrysowana przez nawigatora na mapie dokumentująca zmiany kursów statku
- linia na powierzchni kuli przecinająca wszystkie południki pod stałym kątem, ma ona kształt spirali
- najkrótsza linia łącząca dwa punkty na powierzchni kuli, jest ona wycinkiem koła wielkiego przechodzącego przez te punkty

E. Deklinacja magnetyczna w punktach położonych na globie ziemskim jest:

- stała
- zmienna w czasie i przestrzeni
- zmienna wyłącznie w czasie
- zmienna wyłącznie w przestrzeni

F. Czy w związku z dryfem kontynentów rząd Australii postanowił w ostatnim czasie uaktualnić system odniesienia, dzięki czemu współrzędne geograficzne będą lepiej dopasowane do wyników lokalizacji satelitarnej GPS?

- tak
- nie